

[Poul Sørensen.]

strege — at langt den største del af de danske kommuner har mistet selvbestemmelsesretten med hensyn til valgdagen allerede gennem den form, som amtsrådsvalgene har fået; og jeg mener derfor også, at det måske ville være praktisk, om man ved forhandling kunne nå frem til at tage den affattelse, som den højtærede ministers forslag har fået.

Hvad angår vandelsbetingelserne, kan jeg ligeledes tilsige vort medarbejderskab, og der er også andre enkeltheder i forslaget, med hensyn til hvilke jeg — uden iøvrigt her at komme dybt ind på dem — mener der vil kunne findes en vej frem, idet vi vil kunne slutte os til det foreslåede.

Også spørgsmålet om familieforholdene i forbindelse med sæde i kommunale råd — som er rejst af den ærede socialdemokratiske ordfører (Holger Eriksen) — mener jeg vi må tage op til nærmere overvejelse såvel som spørgsmålet om de vanskeligheder, der kan opstå for et kommunalbestyrelsesmedlem overfor hans arbejdsplads. Der findes sikkert tilfælde som det, det ærede medlem refererede her, men jeg tror, at hvis man prøver på at opstille regler på dette område, vil man indse, at man her står overfor noget, som lovgivningen simpelthen ikke har mulighed for at angive retningslinier for. Det er imidlertid et interessant spørgsmål, og jeg ønsker også at bidrage til at få det belyst ved udvalgsbehandlingen.

Når jeg så vender mig til de to hovedsynspunkter, som det foreliggende lovforslag hviler på, da er mine betænkeligheder meget store, og jeg kan ikke give tilslutning til den udformning, som den højtærede minister på disse punkter har givet forslaget.

Må jeg først sige et par ord om bopælsbetingelserne, hvor ministeren altså nu foreslår fristen rykket fra 15. november hen til 1. januar. Spørgsmålet har været omtalt af den tidligere ærede taler, venstres ærede ordfører, og jeg skal blot gøre nogle enkelte bemærkninger herom. Jeg har allerede sagt, at forholdet borger — kommune er efter min mening et andet i denne forbindelse end forholdet borger — stat. Jeg mener, og mit parti må mene, at tilhørsforholdet til en kommune må være stærkere end forholdet til staten. Derfor er vi ængstelige for en

ændring i opholdsbestemmelsen, således som forslaget her ønsker det, ved at rykke fristen frem til 1. januar. Jeg er ganske klar over, at de praktiske ting — det må jeg erkende — kan klares ved den måde, hvorpå forslaget er udformet, men i princippet må vi altså fra vort partis side tage afstand fra den ændring, den højtærede minister her har foreslået.

Med hensyn til bopælsbetingelsen ved amtsrådsvalg vil jeg gerne sige følgende. Når det drejer sig om amtsrådsvalgere, som flytter fra den ene kommune til den anden indenfor amtsråds kredsen, er det jo rimeligt og rigtigt og logisk, at de af den grund ikke bør miste deres valgret; det er klart. De har levet indenfor det samme samfund, samme amt, så kendskab og indsigt er den samme. Derfor mener jeg, at man på dette område må kunne tage den affattelse, som lovforslaget her har fået.

Må jeg herefter vende mig til den virkeligt afgørende bestemmelse i lovforslaget, nemlig forslaget om skattebetingelsens bortfald. Der kan jeg på ingen måde dele den opfattelse, som er kommet til udtryk både i lovforslagets bemærkninger derom og siden i den højtærede ministers fremsættelsestale. Jeg vil gerne tilbagevise en betragtning, som jeg i hvert fald ikke kan dele: at det er et kontingent til demokratiet, man betaler, hvis man fastholder den skattebestemmelse, vi hidtil har levet under. Jeg vil også gøre mig til talsmand for den anskuelse, at forholdet økonomisk er forskelligt, efter som det drejer sig om staten eller om kommunen. Det er rigtigt, at staten tager en overvældende del af sine indtægter ad indirekte vej. Også kommunerne anvender denne beskatningsform. Men hvis man ser på den udvikling, der har været de sidste 25 år med hensyn til kommunernes indtægter på indirekte vis ved afgifter, ved ekstra forhøjelse af takster på forskellige ting, som kommunen leverer borgerne, vil man af de kommunale regnskaber kunne udlæse en ændring her, idet kommunerne i øjeblikket ikke ad indirekte vej får indtægter, der tilnærmelsesvis svarer til, hvad staten får. Så her må jeg overfor de betragtninger, der fremføres, altså sige, at det er et helt andet forhold, staten står i til borgerne, end det forhold, den moderne kommune står i til kommunens indbyggere.